

Stadsverwarming Purmerend

Purmerend wil in 2035 de eerste aardgasvrije gemeente van Nederland zijn. Tot deze ambitieuze doelstelling heeft de gemeenteraad in 2018 besloten. De raad meent dat het mogelijk is in de komende 17 jaar 10.000 bestaande particuliere woningen die nu met aardgas worden verwarmd, aan te sluiten op het bestaande stadsverwarmingssysteem dat nu al 32.000 woningen van warmte voorziet.

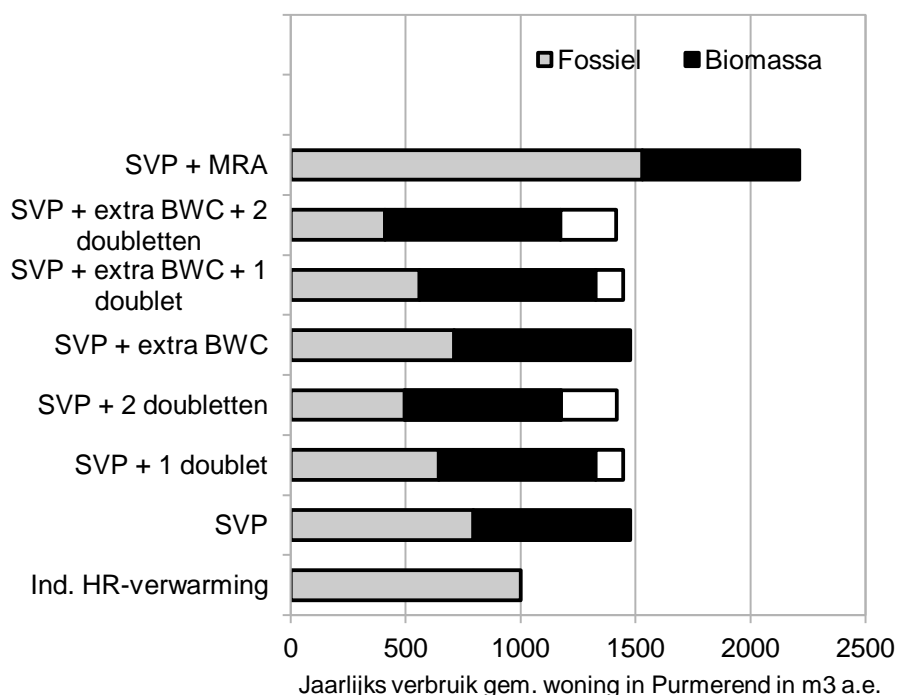
Vol optimisme werd een proefproject aangewezen van bijna 100 particuliere woningen om van het gas afgesloten te worden. Iedere bewoner die “van het gas af wilde” kreeg een eenmalige subsidie van € 10.690,- voor zogenaamde niet gedekte kosten en € 1.010,- voor de aanschaf van nieuwe pannen en een elektrisch kooktoestel. Ook bewoners die van het aardgasnet werden afgesloten en overgingen op elektrisch verwarmen en koken kregen € 11.700,- aangeboden.

Dankzij deze ruimhartige vergoeding en na een paar indringende keukentafelgesprekken gingen 89 van de totaal 95 aangeschreven bewoners akkoord en vervolgens werden deze woningen aangesloten op de stadsverwarming. Hierna werd de loftrumpet geblazen over dit resultaat en de positieve houding van de bewoners. Kortom het beeld wordt geschetst dat de bewoners hiervoor in de rij staan en willen dat hun woning zo snel mogelijk van het gas afgehaald wordt en aangesloten zal worden op de stadsverwarming van Purmerend. “Gasklevers” zijn volgens de gemeente uitzonderingen.

Dat de zelfs voor Nederland ongekende hoge vergoeding de belangrijkste oorzaak is van dit succes hoeft geen twijfel. Gezien de huidige financiële situatie van de gemeente hoeft er niet op te worden gerekend dat de bewoners in het hierna volgende traject op deze vorstelijke subsidie kunnen rekenen.

PRESTATIES STADSVERWARMING

Hoewel de stadsverwarming in Purmerend niet als het voorbeeld kan dienen voor andere nieuwe of bestaande stadsverwarmingsprojecten in Nederland zijn toch wel een aantal representatieve aspecten belangrijk en kunnen hieruit wel een aantal algemene conclusies worden getrokken.

Bovenstaande grafiek is gebaseerd op een gemiddelde woning die netto 800 m³ aardgas of aardgasequivalenten (a.e.) verbruikt. SVP is Stadsverwarming Purmerend, extra BWC betekent de nieuw te bouwen

tweede biowarmtecentrale in Purmerend. MRA dient te worden gelezen als het regionaal warmtenet Metropoolregio Amsterdam en geothermie draagt bij met een of twee doublet(ten) van elk 10 MW_{th}.

Alle stadsverwarmingsinstallaties in Nederland verliezen standaard meer dan 1/3 van de geproduceerde warmte in het stadsverwarmingsnet. In alle gevallen is het brandstofverbruik met 40 tot 50 % gestegen ten opzichte van een individuele verwarmingsinstallatie met een HR-ketel. Met andere woorden in een goed geïsoleerde woning die aangesloten is op een stadsverwarmingsinstallatie staat altijd één raam open en betaalt de bewoner er ook nog voor. Als deze woning is aangesloten op een regionaal warmtenet, bijvoorbeeld Amsterdam, Breda, Rotterdam, Den Haag of Leiden, dan staan zelfs twee of meer ramen permanent open. Daarnaast wordt wel van de woningeigenaar geëist dat de woning optimaal moet worden geïsoleerd in verband met duurzaamheid.

WARMTEKOSTEN

Tot op dit moment geldt als vergoeding voor warmtelevering het Niet Meer Dan Anders-principe. Het variabele deel is gekoppeld aan de bruto consumentenprijs voor aardgas. Het vaste deel of vastrecht is gebaseerd op de vermeden kosten die gemaakt moeten worden om een individuele centrale verwarmingsinstallatie in een woning aan te brengen, inclusief bouwkundige voorzieningen. In de stadsverwarmingswereld wordt steeds meer de wens geuit de werkelijke kosten bij de consument in rekening te brengen. Men is van mening dat nu te weinig inkomsten worden gegenereerd om economisch gezond te zijn. Een KostprijsPlus-systeem zou de oplossing hiervoor zijn. Dit door de ACM onmogelijk te controleren vergoedingensysteem zal de consument in de toekomst veel geld gaan kosten. Iedere investering van een warmteproducent zal op nut en noodzaak beoordeeld moeten gaan worden alsmede op mogelijke alternatieven. Wordt dit laatste een taak van de ACM of komt er bijvoorbeeld een tweede autoriteit “Stadsverwarmingsontwerpen” die de investeringen van monopolistische bedrijven gaat beoordelen? Een koppeling met de netto aardgasprijs blijft dan ook noodzakelijk, ook gezien het feit dat warmte nog steeds voor een groot deel uit aardgas als grondstof bestaat.

Op het tarievenoverzicht 2020 van de ACM kan men al toekomstige ontwikkelingen zien. De ACM stelt voor op basis van toekomstige ontwikkelingen een bedrag van € 469,17 in rekening te brengen. Dat dit bedrag niet realistisch is begrijpt iedereen en daarom geven de stadsverwarmingsbedrijven nu een tijdelijke korting. Het vaste bedrag op basis van de huidige definitie mag nl. niet meer bedragen dan ca. € 200,-.

DUURZAAMHEID

Duurzaam is bijvoorbeeld ook grootschalig hout stoken in biomassa warmtecentrales. De laatste tijd komt hiertegen steeds meer verzet vanuit de bevolking en wetenschap en dit merkt ook de SVP. Vanwege de kwistig met geld strooiende SDE-regeling voor biomassa verbranding, is de SVP voornemens een tweede houtverbrandingsoven te bouwen (dit overigens tegen oude afspraken van B&W in). Als belangrijk argument wordt voortdurend herhaald dat uitsluitend “gecertificeerd” hout wordt verbrand, een papieren werkelijkheid.

Om begrip te kweken voor het verbranden van “gecertificeerd” hout wordt eind januari 2020 een informatie-avond georganiseerd. Hoogleraar D. Smeulders en oud-hoogleraar W. Turkenburg, beide gespecialiseerd in energie, samen met H. Wannings van Staatsbosbeheer, moeten die kritiek smoren. Wat bijvoorbeeld die avond niet ter sprake zal komen is de vraag waarom kernenergie geen bijdrage kan leveren aan de CO₂-reductie, de kritiek van hoogleraar L. Vet, directeur van het Nederlandse Instituut voor Ecologie en vertegenwoordiger van de KNAW, van bosbouwkundigen, zoals van F. van Beusekom, oud-directeur Staatsbosbeheer, of L. Oldenkamp, oud regiohoofd Staatsbosbeheer, op de kaalslag (woestijnvorming) in bosrijke gebieden, bijvoorbeeld in Noord-Brabant, de Veluwe

of in Schoorl. Dit zou de soortenrijkdom in het bos volgens Staatsbosbeheer bevorderen. Hier wordt door vele deskundigen ernstig aan getwijfeld en men wijst de vinger naar de werkelijke reden, namelijk de profijtelijke SDE subsidies. Daarnaast zal door het industrieel verbranden van hout de opwarming van de aarde versneld worden.

Ook voor de hoogleraren is er nog wel iets om uit te leggen, namelijk waarom wordt groen gas of biogas zo gediscrimineerd afgezien van het feit dat er op dit moment weinig beschikbaar komt (zie ook recent besluit gemeente De Wolden). Want waarom moet bij levering van biogas aan huishoudens wel energiebelasting en opslag duurzame energie worden betaald en bij warmwaterlevering uit een houtverbrandingsoven niet. Bij toepassing van biogas kan namelijk de bestaande gasinfrastructuur gehandhaafd blijven en dat is dus goedkoper. Het is merkwaardig dat deze optie die de inwoners van Nederland minder op kosten jaagt nauwelijks in het openbaar wordt besproken.

Wat weet een hoogleraar energie eigenlijk over de werkelijke gevolgen van het gebruik van “restafval” en het verdwijnen van biodiversiteit, goed groeiende bossen, het verminderen van voedingsstoffen uit de kringloop en de verarming van het bos (zie studie “Dood hout en biodiversiteit” Wageningen University Research).

Veel inhoudelijke informatie ontbreekt nu, voorlichtingsavonden zijn in werkelijkheid propagandabijeenkomsten voor een doelgerichte energietransitie naar stadsverwarming.

Samengevat: Woningen aangesloten op een stadsverwarmingsnet verbruiken meer brandstof ondanks de isolatievoorzieningen. Ze besparen geen CO₂, integendeel er wordt meer uitgestoten. Daarnaast wordt er een aanslag gepleegd op een evenwichtig bosareaal, de biodiversiteit en het milieu met fijnstof en NO_x.

Bijlagen:

Notitie “Geothermie in Purmerend?”, januari 2020

Notitie: “Stadsverwarming in Purmerend”, januari 2020